

LAKIALOITE 44/1999 vp**Laki makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n ja laki mainitun lain liitteenä olevan virvoitusjuomaverotaulukon muuttamisesta*****Eduskunnalle***

Luonnon kivennäisvesien kaupallista hyödyntämistä haittaa Suomessa makeis- ja virvoitusjuomaverolaki. Laissa määrätään luonnon kivennäisvesille virvoitusjuomavero ja ympäristöperusteinen lisävero. Kuitenkin luonnosta saatava talousvesi on vapaa kummastakin verosta. Rajana em. veroihin on kokonaiskivennäispitoisuus 500 mg/l. Tämä valmisteverolain kohta on selvä ongelma.

Virvoitusjuomien valmisteveroista säädetään makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1474/1994), joka kannetaan perusverona itse juomista ja lisäverona juomien päällyksistä. Verolliset tuotteet luetellaan lain liitteenä olevassa virvoitusjuomaverotaulukossa, jossa mainituista tuotteista kannetaan virvoitusjuomaveron perusveroa 0,27 markkaa litralta. Velvollisuudesta suorittaa virvoitusjuomaveron perusveroa on vapautettu pientuottajat, joiden virvoitusjuomien tuotanto on enintään 5 000 litraa kalenterivuodessa. Tämän lisäksi kannetaan lisäveroa päällyksistä, joihin on pakattu verotaulukon tuoteryhmiin 4, 5, 9 ja 12 kuuluvia juomia, jotka ovat lähinnä limonadeja tai kivennäisvesiä.

Kertakäyttöpakkaukseen pakattu talousvesi jätettiin niin virvoitusjuomaveron kuin siihen liittyvien kertakäyttöpakkausten lisäveron ulkopuolelle. Tuolloin ei maassamme tunnettu ainoatakaan kivennäisvesiesiintymää, jota olisi voitu kaupallisesti hyödyntää. Harvinainen esiintymä löytyi myöhemmin Heinolan Viikinäisistä. Erikoiseksi esiintymän veden tekee se, että vesi on syntynyt jääkauden aikaisesta jäädä sulamalla. Vesi on arvioitu maailman parhaisiin kivennäis-

vesiin kuuluvaksi. Heinolasta löydetyn luonnon kivennäisveden kokonaiskivennäispitoisuus on 630 mg/l. Näin tuotettu vesi joutui kummankin edellä mainitun veron kohteeksi, vaikka koh- tuullisempaa olisi ollut rinnastaa se talousveteen.

EU-direktiivin mukaan luontainen kivennäisvesi on pakattava lähteellä. Tämä aiheuttaa sen, että kertakäyttöpullot ovat ainoa pakkausvaihtoehto Heinolan Viquan kivennäisvedelle.

Ympäristöministeriö asetti 12.10.1994 jaoston tutkimaan valmisteverolainsäädäntöä ja EU:n siihen vaatimia muutoksia. Jaosto asettui sille kannalle, että luonnon kivennäisvedet tulisi vapauttaa kokonaan valmisteverolainsäädännön piiristä. Ongelmaksi todettiin, että veropohjaan kuuluvat vain tiettyjen nestemäisten juomien päällykset, mikä ei ole pulloihin pakattavien tuotteiden kannalta neutraalia. On epäoikeudenmukaista, että samaan pulloon saa pakata mehua, lähdevettä, etikkaa, pesuainetta, öljyä tai polttoainetta ilman, että pullo aiheuttaa ympäristöhaittaa. Jos samaan pulloon pakataan kuitenkin kivennäisvettä tai hiilihapotettua lähdevettä, tulee pullosta ympäristövaarallinen ja siitä on maksettava haittavero. Ympäristöministeriön jaosto esitti, että kaikki luonnon kivennäisvedet jätettäisiin virvoitusjuomaveron ja sen lisäveron ulkopuolelle. Kannanotot eivät kuitenkaan ole johtaneet lainsäädäntötoimiin.

Luonnon kivennäisvesien verovapaus edellyttäisi Euroopan yhteisöjen lainsäädäntöön perustuvan syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti sitä, että verosta olisi vapautettava myös vastaavat maahantuodut kivennäisvedet. Suomessa

myynnissä olevista ulkomaisista kivennäisvesistä vain Perrier vapautuisi veroista. Ruotsalainen Ramlösa pakataan Hartwallin kanssa tehdyn sopimuksen mukaan kierrätettäviin pulloihin. Ranskalaisen Evianin kokonaiskivennäispitoisuus on alle 500 mg/l, jolloin se on vapaa kaikista veroista. Huoli kertakäyttöpakkausten lisääntymisestä on aiheeton. Ensinnäkin ulkomaisten kivennäisvesien myynti on vähäistä Suomessa. Toiseksi vain Perrier vapautuisi veroista.

Nykyisellään makeis- ja virvoitusjuomavero asettaa suomalaisen Viqan epätasa-arvoiseen

asemaan verrattuna ulkomaisiin kivennäisvesiin, koska kertakäyttöpullojen lisävero koskee vain Viqaa. Pahimmassa tapauksessa Viqan pullottaminen joudutaan lopettamaan. Jako verottomiin ja verollisiin luonnon kivennäisvesiin kokonaiskivennäispitoisuuden perusteella on keinotekoinen ja siitä tulisi luopua.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan makeis- ja virvoitusjuomaverosta 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1474/1994) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §

Makeis- ja virvoitusjuomista, lukuun ottamatta hapotettuja tai hapottomia luonnon kivennäisvesiä sekä hiilihapotettua vettä, on suoritettava

valtiolle makeis- ja virvoitusjuomaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1999.

2.

Laki

makeis- ja virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteenä olevan virvoitusjuomaverotaulukon muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan makeis- ja virvoitusjuomaverolaista 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1474/1994) liitteenä olevaa virvoitusjuomaverotaulukkoa, sellaisena kuin se on osaksi laissa 240/1998, seuraavasti:

VIRVOITUSJUOMAUVEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä
2201	Vesi, myös keinotekoinen kivennäisvesi ja lisättyä sokeria tai muuta keinotekoista makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi: — keinotekoinen kivennäisvesi, jonka kivennäis-suolapitoisuus on vähintään 500 milligrammaa litraa kohti	4	0,27 mk/l

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1999.

Helsingissä 28 päivänä huhtikuuta 1999

Timo Ihamäki /kok

